

Výroční konference Severské společnosti pro estetiku, Uppsala 26.–28. 5. 2016

Výroční konference Severské společnosti pro estetiku se koná každoročně a v jejím organizování se střídají Dánsko, Švédsko, Norsko a Finsko. V letošním roce se pořádající institucí stala univerzita ve švédské Uppsale a úloha hlavní organizátorky přešla na Elisabeth Schellekensovou Dammannovou. Konference nazvaná Filosofie, imaginace a umění si kladla za cíl zmapovat současný diskurz o imaginaci ve vztahu ke druhým dvěma oblastem, tj. filosofii a umění, a je třeba předeslat, že se organizátorům podařilo nejen sestavit atraktivní program, ale také přilákat několik hvězd současné filosofie a estetiky. Jako keynote speakers vystoupili Noël Carroll (City University of New York), Stacie Friendová (University of London), Jason Gaiger (The Ruskin School of Art, Oxford University) a Lydia Goehrová (Columbia University).

Konference, jejímž jednacím jazykem byla angličtina, probíhala paralelně ve třech sálech v blocích po třech až čtyřech mluvčích. Jednotlivé bloky byly sestaveny tematicky, přesto byla některá zastřešující témata zvolena poměrně volně. Například sekce věnovaná paradoxu fikce v sobě spínala jak problematiku imaginace a emocí v responzi na fikci (Miguel dos Santos), tak ztvárnění strachu v ilustrovaných dětských knihách s hororovými prvky (Sussane Ylönenová). Prostor byl věnován tradičním tématům, např. Aristotelovi a Platónovi a jejich pojetí imaginace nebo roli imaginace ve filosofii Immanuela Kanta, stejně jako tématům novým a odvážnějším – problematice videoher či imaginaci ve vztahu k nanoumění.

Pokud jde o výše uvedené keynote speakers, Noël Carroll promluvil o oceňování umění. Ve svém příspěvku odlišil dva významy pojmu ocenění, oceňování ve smyslu líbení se (*like something*) a oceňování jako přiřknutí hodnoty věci. Pro tento druhý význam zavedl pojem zhodnocení (*sizing up*), který má sloužit jako heuristický nástroj pro ocenění uměleckých děl. Lydia Goehrová se ve svém příspěvku věnovala příkladu červených čtverců Arthura C. Danta, jehož prostřednictvím přibližovala záměr své připravované knihy *Rudé moře / rudý čtverec* (*Red Sea / Red Square*) uchopit myšlenkový experiment Exodu ve filosofických textech. Přestože byl příspěvek omezen na Dantovu knihu *Transfigurace běžného* (*The Transfiguration of the Commonplace*), monografie Goehrové by měla mít širší záběr a jejím cílem bude prokázat, v čem každý z myšlenkových experimentů selhává.

Mimo vystoupení keynote speakers stál za povšimnutí i příspěvek Jima Granta (Exeter College, Oxford) Kreativita jako umělecká hodnota. Grant ztotožňuje kreativitu s imaginativností (*imaginativeness*), která na rozdíl od jiných oblastí v umění přispívá k umělecké hodnotě. Dle Granta je imaginativnost hodnotou vyššího řádu vzhledem k tomu, že manifestuje znamenitost mentálního aktu.

Na konferenci vystoupilo celkem na šedesát pět mluvčích z více než dvaceti zemí. Konference Severské společnosti pro estetiku se tak neomezuje pouze na Skandinávii a Finsko, ale je otevřená badatelům z celého světa. Organizační tým Univerzity v Uppsale odvedl velmi dobrou práci a mohl pomyslnou štafetu předat norským kolegům. Příští ročník by se měl konat v termínu 8.–10. června v Bergenu, hlavním pořadatelem je katedra filosofie tamější univerzity.

Šárka Lojdová